

Streszczenie
rozprawy doktorskiej mgr. Mateusza Blochera
pt. „Podstawowy rachunek płatniczy i umowa podstawowego rachunku płatniczego”
przygotowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Aleksandra Chłopeckiego

Przedmiotem rozprawy jest analiza umowy rachunku bankowego objętego regulacją przepisów o dostępie do podstawowego rachunku płatniczego, zawartych w dziale III rozdziale 7 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o usługach płatniczych (tzw. umowa podstawowego rachunku płatniczego). Zasadniczym celem badawczym rozprawy jest ustalenie charakteru prawnego tzw. umowy podstawowego rachunku płatniczego oraz podstawowego rachunku płatniczego. Rozprawa składa się z ośmiu rozdziałów.

Rozdział I ma charakter wprowadzający do problematyki podstawowego rachunku płatniczego oraz tzw. umowy podstawowego rachunku płatniczego. W ramach zagadnień wstępnych zarysowano ekonomiczne i społeczne tło omawianych konstrukcji.

Po omówieniu zagadnień wstępnych, przybliżona została problematyka dostępu do podstawowego rachunku płatniczego w prawie unijnym. Z uwagi na brak podobnej konstrukcji w dotychczasowym polskim dorobku cywilnoprawnym, i co za tym idzie brak krajowego kontekstu historycznego dla omawianej regulacji, w rozprawie przedstawiono genezę i rozwój koncepcji dostępu do podstawowego rachunku płatniczego i tzw. podstawowych usług płatniczych na gruncie prawa unijnego, kończąc na podsumowaniu najważniejszych założeń przyjętych przez prawodawcę europejskiego w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. (tzw. dyrektywa PAD). W ramach rozprawy przedstawiono także uwagi porównawcze do rozwiązań wdrożonych w porządkach prawnych wybranych państw członkowskich (Anglii, Niemczech i Francji).

Rozdział III dotyczy charakteru prawnego podstawowego rachunku płatniczego i tzw. umowy podstawowego rachunku płatniczego. Z uwagi na znaczne podobieństwa, jakie zachodzą pomiędzy konstrukcją tzw. umowy rachunku podstawowego, a umową rachunku bankowego, rozważania w tym zakresie zostały poprzedzone krótkim podsumowaniem najważniejszych zagadnień związanych z rachunkiem bankowym oraz umową rachunku bankowego. Rozdział ten poświęcono również tematyce pojęć „rachunku płatniczego” oraz „umowy ramowej” w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych.

Rozdział IV poświęcony został problematyce (prawa) dostępu do podstawowego rachunku płatniczego oraz do tzw. podstawowych usług płatniczych. Zagadnienia te są nierozłącznie związane z konstrukcją umowy podstawowego rachunku płatniczego i znajdują bezpośrednie przełożenie na charakter i zakres obowiązków dostawców usług płatniczych oraz skorelowanych z nimi uprawnień konsumentów.

W rozdziałach V oraz VI dokonano pogłębionej analizy elementów konstrukcyjnych tzw. umowy podstawowego rachunku płatniczego, w tym scharakteryzowano strony tej umowy oraz omówiono zasady jej zawierania, zmiany i zakończenia.

Rozdział VII dotyczy przedmiotowego zakresu umowy podstawowego rachunku płatniczego. Odrębne rozważania poświęcono kwestii odpłatności oraz problematyce kredytu w podstawowym rachunku płatniczym.

*Streszczenie rozprawy doktorskiej
pt. „Podstawowy rachunek płatniczy
i umowa podstawowego rachunku płatniczego”*

We wszystkich rozdziałach, które zostały poświęcone charakterystyce umowy podstawowego rachunku płatniczego, utrzymano jednorodną strukturę wyводу. Struktura ta zakłada zestawienie ze sobą przepisów o dostępie do podstawowego rachunku płatniczego z regulacją umowy rachunku bankowego w reżimie ogólnym (tj. objętej ramami Kodeksu cywilnego oraz ustawy Prawo bankowe) oraz z regulacją umowy rachunku bankowego objętej przepisami ustawy o usługach płatniczych. Przyjęta w tym zakresie struktura obrazuje zależności, jakie zachodzą między ww. reżimami prawnymi.

Kończący rozprawę rozdział VIII zawiera podsumowanie wniosków i postulaty *de lege ferenda* w zakresie regulacji umowy podstawowego rachunku płatniczego.